

Vanaf links: Chris Schanssema, Sukhev Zomer, Simone Mulder, Jody Hemminga

International Business School

Afgelopen jaar ging aan het Deltion College in Zwolle de International Business School van start, een tweetalige mbo-opleiding van vier jaar voor de Internationale Handel en Groothandel. De opleiding leidt op tot groothandelaar en assistent exportmanager. Naast de Nederlandse kwalificatie, zullen de studenten ook de Britse Edexcel-kwalificatie van *Advanced Vocational Certificate Business* ontvangen. In dit eerste jaar zijn er zevenentwintig studenten. Thomas Bersee en Polly Perkins spraken met vier studenten en de beide initiatiefnemers van de opleiding.

Thomas Bersee, Polly Perkins m.m.v. Anja van Kleef

Sukhev Zomer (17 jaar) wilde na de mavo verder studeren en deze opleiding sprak hem erg aan want je kunt er vele kanten mee uit. Misschien dat hij na afronding van de mbo-opleiding nog wel doorgaat voor een MBA. Hij ambieert een internationale carrière waarin hij veel moet reizen en steeds in andere landen moet gaan wonen. In zijn toekomstige baan zal hij veel Engels moeten praten; de keuze voor deze tweetalige opleiding ligt dus voor de hand. Voor zijn stage heeft hij een internationale afdeling van een Spaans telefoon- en postbedrijf in Barcelona op het oog. Verder zou hij ook graag stage willen lopen in een hotel in Dubai, maar dat vonden zijn ouders niet zo'n goed idee. Hij kijkt veel televisie om zo

zijn Engels te oefenen, hoewel het soms wel een beetje moeilijk te volgen is... De *Weakest link* (BBC-versie) is zijn favoriete programma.

Jody Hemminga (16 jaar) is met zestien jaar de jongste van het stel. Zij heeft een Ierse vader en thuis wordt er Engels gepraat. De decaan van haar oude mavo had haar benaderd met de vraag of deze tweetalige opleiding niet iets voor haar was. Haar beste vak op de mavo was Engels en deze tweetalige opleiding wilde ze graag. Ze weet nog niet precies wat ze wil worden maar wel iets op het gebied van management van im- en export. Haar oom en tante wonen in Dublin en zij zou daar graag

stage gaan lopen. Ze had het telecom bedrijf Eriksson op het oog, maar dat kan vanwege reorganisatie helaas niet doorgaan dus moet zij op zoek naar een nieuw stageadres.

Op haar eigen school heeft Simone Mulder (17 jaar) veel voorlichting gekregen over deze opleiding. Ze koos voor de tweetalige variant. In haar toekomstige baan denkt ze veel in het Engels te moeten communiceren, en dan is het mooi meegenomen als je dat op school al gewend bent. Voor de buitenlandse stage wil zij niet heel ver weg. Ze is van plan in Queenstone, Engeland stage te gaan lopen bij een exportbedrijf van onder meer babyvoeding en medicijnen. Engeland is ver genoeg, en als het nodig is, kun je tenminste in een dag weer thuis zijn. Of ze later in het buitenland gaat wonen, dat hangt een beetje van haar vriend af. Het liefst zou zij gewoon in Nederland blijven wonen, maar wel een baan hebben met veel buitenlandse reizen.

Chris Schanssema (18 jaar) wilde na de mavo verder. Hij had eerst bij de Landmacht gesolliciteerd, maar moest daar een hoop formulieren invullen en vond het uiteindelijk toch allemaal maar niks. Deze opleiding heeft hij gekozen omdat je er vele kanten mee op kan. Wat hij wil worden, weet hij nog niet precies. Wel wil hij in Engeland stage gaan lopen, maar hij moet nog op zoek naar een goed stageadres.

Voorbeeldstudenten

Het vakkenpakket bestaat uit Internationale Handel, Marketing, Culturele Economische Vorming, Human Resource Management, Informatie- en Communicatietechnologie, Basismanagement, Nederlands, Spaans, Duits en natuurlijk Engels. Eigenlijk hadden zij meer Engels verwacht. Het is een vak dat zij allemaal leuk vinden en waarin zij goed zijn. De docent Engels is echter ziek en daarom is dat vak enigszins in de knel gekomen. Simone: 'Vroeger op de mavo moesten we echt Engels leren, dat is nu veel minder, nu gebeurt het meer terloops.' De boeken zijn vrijwel allemaal in het Engels; om ze beter te begrijpen hebben ze woordenlijsten gekregen met alle vaktermen.

In de meeste lessen wordt Engels gesproken (behalve dan bij vakken als Duits en Spaans), maar als er een ingewikkeld onderwerp aan de orde is, wordt overgegaan op het Nederlands. Het goed begrijpen van de stof is dan toch belangrijker dan het Engels. Ze krijgen les van een docententeam van zes docenten. Geen enkele docent is een native speaker en de studenten waarderen

het dat hun docenten bij de voorbereiding heel hard gewerkt hebben om de Engelse taal goed onder de knie te krijgen, hoewel ze soms het gevoel hebben dat zij op enkele punten de taal beter beheersen dan hun docenten. Alle studenten aan de opleiding zijn Nederlandstalig. Sommigen hebben een buitenlandse moeder of vader. Onder elkaar in de pauzes wordt voornamelijk Nederlands gesproken en ze hebben ook geen zin om binnen school nogal elitair op te vallen door Engels te spreken. Voorts vinden ze dat de docenten veel te hoge verwachtingen hebben. 'Omdat we voor deze opleiding geselecteerd zijn, denken de docenten dat wij een soort voorbeeldstudenten zijn. Maar wij komen ook wel eens gewoon te laat, maken ons huiswerk soms niet, en schuiven het werk voor ons uit tot de allerlaatste deadline,' aldus het viertal. Dat ze toch een beetje bijzonder zijn, blijkt uit het feit dat op tweede Pinksterdag de school apart voor hen open moest. Ze hebben dan examens, want in Engeland waar het exameninstituut zetelt, is dat een gewone werkdag, en omdat de examens internationaal zijn, moeten ze op dezelfde dag en op hetzelfde tijdstip wereldwijd afgenomen worden.

De leukste ervaring tot nu toe vonden ze de introductieweek in Ommen waar ze gezamenlijk een vlot moesten bouwen en waar ook veel Engels gesproken moest worden. Deze week is bedoeld geweest als 'teambuilding'. De opleiding draait pas voor het eerste jaar en dat betekent dat soms niet alles even duidelijk is uitgekristalliseerd. Het contact met de docenten is goed, en er zijn regelmatig evaluatiegesprekken om het jaar goed te laten verlopen. Ook al voelen ze zich zo nu en dan een beetje proefkonijn, ze hebben geen moment spijt dat ze deze tweetalige opleiding gekozen hebben.

Janken om hun moeder

De International Business School van het Deltion College is opgezet door Tom Lucassen en Jan Lanting. Tom: 'We wilden de opleiding een internationaler karakter geven. We moeten ze immers voorbereiden op een internationale carrière, maar de meeste studenten beginnen al te janken om hun moeder, als ze de Veluwe opgaan. Bovendien zitten we met de eindtermen. Neem bijvoorbeeld deze: 'De cursist kan tijdens persoonlijke contacten een zakelijk gesprek in de doeltaal voeren met passende social talk'. Het is een bijzonder nuttige eindterm. *Social talk* is immers erg belangrijk in het internationale zakenleven. Echte zaken worden nu eenmaal gedaan in informele settings, bijvoorbeeld in de kroeg met een borrel, maar met gewoon onderwijs is een dergelijke eindterm natuurlijk een volkomen onhaalbare

Tom Lucassen (links) en Jan Lanting.

kaart. Social talk leer je niet tijdens een paar lesuurtjes per week, wel als de hele opleiding tweetalig is.'

Aansluiting

Voor de selectie van studenten zijn de decanen van de mavo's benaderd. We hebben hen vooral gevraagd te kijken naar leervaardigheid en zelfstandigheid. De kennis van de Engelse taal speelde minder een rol. Er vindt na de eerste drie maanden introductieperiode een evaluatie plaats, waardoor studenten af kunnen vallen. Studenten die het niet redden kunnen terug vallen op de gewone Nederlandse opleiding. Op het ogenblik zijn er slechts twee studenten afgevallen. Toch blijkt dat de meeste studenten heel veel moeite hebben met het niveau, en daarom zal volgend jaar het accent gelegd worden op *key skills*. Jan: 'Het Britse examenbureau hecht veel waarde aan het projectmatig werken. Om hieraan te wennen, is het nuttig om de studenten eerst het Intermediate niveau te laten doorlopen. De aansluiting tussen mavo/vmbo en mbo is nog niet optimaal. Daaraan moet nog behoorlijk worden gewerkt. Op de mavo hebben de studenten vooral frontaal klassikaal onderwijs gehad, en ze zijn daarom niet gewend aan groepswork en samenwerkend leren.'

Buitenlandse stage

De studenten gaan aan het begin van het tweede jaar op stage in het buitenland. Allemaal hadden ze verwacht dat de stageplaatsen voor hen geregeld zouden worden en niet dat zij zelf op zoek zouden moeten gaan. Dat viel tegen want het vinden van een geschikte stageplaats is moeilijk. De opleiding is bezig een stagebank op te zetten waaruit leerlingen kunnen putten. Maar het is ook belangrijk dat de leerlingen zelf ervaring op doen door

bedrijven te benaderen. Jan: 'Wij merken dat ze veel te leren hebben op het gebied van sociale en persoonlijke vaardigheden, bijvoorbeeld zelfstandig leren en hoe je een bedrijf moet benaderen. Volgend jaar zullen wij hieraan meer aandacht gaan besteden, ook in het eerste jaar al.' Bij stagebedrijven wordt vooral gedacht aan bedrijven in de Scandinavische landen. Studenten kunnen daar goed met Engels terecht, en wat talenkennis betreft is er dan meer gelijkwaardigheid omdat in die landen het Engels ook een buitenlandse taal is.

Dubbele innovatie

De invoering van de tweetalige opleiding heeft een lange voorbereidingstijd gehad. Een team van zes docenten is op basis van vrijwilligheid geformeerd. Ze hebben veel tijd en energie gestoken in het goed leren van de Engelse taal. Herhaaldelijk zijn ze in Engeland op cursus geweest, en voorts zijn ze gecoacht door native speakers en een talendocent van de Hogeschool Zwolle. Om het betreffende curriculum te vertalen zou er veel geld en tijd nodig zijn geweest. Vandaar dat is gekozen voor het *Advanced Vocational Certificate Business* diploma. Aan de zes verplichte Engelse units zijn keuze-units toegevoegd en de deelnemers behalen nu dus naast het Nederlandse diploma ook het Engels diploma van AVCE-business. In feite gaat het dus om een dubbele innovatie: de invoering van tweetalig onderwijs en de invoering van de AVCE-kwalificatie.

Om in aanmerking te komen voor het keurmerk *Approved Centre* van Edexcel vindt er op iedere school een audit plaats. Op iedere school controleert een *internal verifier* of moderator de kwaliteit voortdurend, een *internal verifier* van Edexcel doet dat eens per jaar. Om aan de gestelde vereisten te voldoen moest onder meer een hele Engelstalige mediatheek worden aangelegd en moest een krachtige computerserver worden aangeschaft om de educatieve software te kunnen laten draaien. Tom beklemtoont dat zo'n ingrijpende innovatie alleen kan als er een goed schoolklimaat heerst en de school financieel gezond is. Jan en Tom hebben het afgelopen jaar veel werk verzet, en er is nog veel werk voor de boeg, maar de toekomst van de International Business School zien zij vol enthousiasme en vertrouwen tegemoet. ■

Noot

Het Deltion College maakt deel uit van de IBS-Allianc, een strategisch samenwerkingsverband van een zevental ROC's: Noorderpoort College Groningen, Dudok College Hilversum, Rijn IJssel College Arnhem, Albeda College en Zadkine College Rotterdam, ROC Eindhoven en Deltion College Zwolle.